

YENİ HITİT YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE 2 DERS KİTABI YAZMA ETKİNLİKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Yrd. Doç. Dr. Fatih YILMAZ

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, fatih.yilmaz@gop.edu.tr

ÖZET

Yazma becerisi dört temel dil becerisinden anlatmaya dayalı olan bir beceridir. Yazma çalışmaları ile okuma, dinleme, konuşma becerilerinin ve dilbilgisi konularının öğrenci tarafından ne kadar kazanıldığı somut olarak tespit edilebilir. En önemli yabancı dil öğretim materyallerinden olan ders kitapları iyi hazırlanmış yazma etkinliklerinden oluşmalıdır. Bu çalışmamızda yabancı dil olarak yazma eğitimi, yazma eğitiminin aşamaları verilmiş ve çalışmamızda şu sorulara cevap aranmıştır. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe 2 Ders Kitabı'nda yer alan yazma etkinliklerinde hangi yazma yöntemleri kullanılmaktadır? Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe 2 Ders Kitabı'nda yer alan yazma etkinliklerinde hangi yazma etkinlikleri kullanılmaktadır? Bu soruların ışığı altında Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe 2 Ders Kitabı 2 yazma etkinliklerinin, Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin kazandırılmasındaki yeterliliklerini ve eksiklikleri saptanmıştır. Bu kitapta toplam 30 adet yazma etkinliği mevcuttur. Bu etkinliklerde güdümlü yazma, eleştirel yazma, boşluk doldurma, kavram havuzundan seçerek yazma, kontrollü yazma, metin tamamlama, yaratıcı yazma ve özet çıkararak yazma yöntemleri kullanılmıştır. Bunlardan en çok güdümlü yazma tercih edilmiştir ancak yaratıcı yazma yöntemine çok az yer verilmiştir. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe 2 ders kitabı yazma etkinlikleri öğrencilerin daha istekli ve etkili katılımını sağlayacak etkinliklerle ve ekstra materyallerle zenginleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yazma Eğitimi, Yazma Yöntemleri, Yazma Etkinlikleri.

A RESEARCH ON THE WRITING ACTIVITIES OF YENİ HITİT TURKISH FOR FOREIGNERS COURSE BOOK 2

ABSTRACT

One of the four basic language skills, writing skill is a narration-based skill. Through the writing exercises, the achievement levels of students in terms of reading, listening, speaking and grammar can be determined explicitly. Course books are among the most important materials for foreign language instruction and they should consist of well-thought writing activities. In this study, writing instruction, its phases and sample activities are provided and the answers to the following questions are sought. Which writing methods are included in the writing activities of Yeni Hitit Turkish for Foreigners Course Book 2? Which writing activities are provided in the Yeni Hitit Turkish for Foreigners Course Book 2? In the light of these questions, the efficiency and inadequacy of writing activities in Yeni Hitit Turkish for Foreigners Course Book 2 are determined for the purpose of serving Turkish as a Foreign Language instruction. In the aforementioned book, there are 30 writing activities. Those activities make use of motivated writing, critical writing, gap filling, writing by selecting among the concept pool, controlled writing, text completion, creative writing and summarizing methods. Among them, the most frequent one is motivated writing whereas the least preferred one is creative writing. Yeni Hitit Turkish for Foreigners Course Book 2 needs to be enriched with writing activities and extra materials to ensure efficient and willing participation of the students.

Key Words: Teaching writing, writing methods, writing activities.

GİRİŞ

Yabancı dil öğretimi dört temel dil becerisi ve dil bilgisi öğretiminden oluşmaktadır. Temel dil becerilerini anlama ve anlatma becerileri olmak üzere iki başlık altında toplayabiliriz. Okuma, dinleme anlamaya; konuşma, yazma anlatmaya dönük dil becerileridir. Bütün dil becerileri birbirini tamamlar nitelikte becerilerdir. Dolayısıyla bir beceri alanı diğerinden bağımsız değildir. Bu açıdan bakıldığında yazma becerisi; okuma, dinleme, konuşma becerilerinin ne kadar kazanıldığının tespitinde önemli bir unsurdur (Özbay, 2013: 56; Güneş, 2013: 14).

Yazma, insanların gündelik hayatlarında işlerini gidermekten, düşüncelerini toplumla paylaşmaya kadar kullanılan bir beceri alanıdır.” (Tok, 2013: 251) “Yazma; duyguların, düşüncelerin, isteklerin, tasarıların yazılı olarak ifade edilmesidir. Türkçe öğretiminin önemli bir alanını oluşturan yazma, bilgidен çok becerileri gerektirmektedir. Bu beceriler ise uygulama ile kazanılır. Okuma gibi, yazmanın da insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Duygu, düşünce ve hayallerini açık ve anlaşılır olarak yazma, çeşitli zihinsel becerileri gerektirir. Öğrenciler bu beceriler yoluyla düşüncelerini sıralamayı, sınırlamayı, düzenlemeyi, yazı amacını belirler ve kuralları uygulamayı öğrenirler. Yazma becerisi özellikle okuma becerisiyle doğrudan ilişkilidir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeli sürekli okumalarına, yazmalarına, yazdıklarını incelemelerine, tartışmalarına ve beğendikleri anlatımları bularak kullanmalarına bağlıdır” (Öz, 2006: 251).

“Yazma, yirmi birinci yüzyıla girerken de kişisel ve toplumsal açıdan önemini korumaya devam etmektedir. Diğer okuma alanlarında olduğu gibi yazma alanında da öğretim sürecini iki ayrı aşamada düşünmek gerekir: Kazanım ve geliştirme. Kazanım aşaması temel bilgilerin öğrenilmesi ve becerilerin kullanılabilir düzeyde elde edilmesiyle ilgilidir. Yazma açısından düşünürsek, harflerin, hecelerin, kelimelerin ve cümlelerin ne olduğunun ve nasıl yazılacağına öğrenilmesi kazanım aşamasıyla ilgilidir. Diğer taraftan kazanılan becerilerin etkili bir yazılı anlatımda nasıl kullanılacağına öğrenilmesi gelişim aşamasıyla ilgilidir.” (Akyol, 2006: 93)

“Ders kitapları, eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek üzere öğrencinin öğrenme yaşantılarına kaynaklık eden öğretim materyallerinden biri, hatta birçok durumda tek öğretim materyalidir” (Halis, 2002: 51). Yabancı dil öğretiminde temel dil becerilerinin kazandırılmasında çeşitli materyallerden yararlanılmaktadır; ancak bu materyaller içerisinde en çok kullanılan yabancı dil öğretimi için hazırlanan ders kitaplarıdır. Karababa (2009: 276), Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin gereksinimlerine, düzeylerine, çeşitliliğine uygun ders öğretim araç-gereçleri ve ders kitaplarının yeterli olmadığını belirtir. Ders kitaplarının yetersiz olması eğitim-öğretim ortamlarında öğrencilerin kazanması gerekli olduğu becerilerin elde edilememesini beraberinde getirecektir. Karababa (2009)’un üzerinde durduğu noktalardan biri ders kitaplarının gereksinimlere cevap verememesi, ikincisi ise düzeylerine uygunluğu sorunudur.” (aktaran, Tok 2013: 250). Bu durum, yabancı dil öğretiminde bu denli öneme sahip olan ders kitaplarına yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde yeterince önem verilmediğini gösterir.

Yazmak büyük bir ihtiyaç olduğu halde toplumların yazmayı kullanma oranları oldukça düşüktür. Günlük yaşamda insanlar çalışma zamanları içerisinde dinlemeye %40, konuşmaya %35, okumaya %16 ve yazmaya da %9 oranında yer vermektedir (Kalaycı, & Temur, 2005: 55-56). Maxwell, Dornan, Buzan tarafından yapılan diğer bir araştırmada ise insanların yazma becerisine ayırdıkları zaman diliminin az olduğunun kanıtıdır, “İnsan bir gününün; % 9’unu yazarak, % 16’sını okuyarak, % 30’unu konuşarak ve %45’ini ise dinleyerek geçirmektedir (aktaran; Özbay, 2013: 66). Bu durum eğitim öğretim hayatında yazma becerilerinin önemsenmemesinden kaynaklanır. Hâlbuki “dil becerilerini kazandırma süreci uzun ve çok yönlüdür, yazma becerisi bu sürecin son aşaması olarak kabul edilir. Dinleme, konuşma ve okumanın ardından dil becerilerini kazanmanın son halkasında yer alan yazma, sadece kurallarla örülü mekanik bir süreç değil, diğer dil becerileriyle edinilmiş beceri ve alışkanlıkları da kullanan çözümleyici ve eleştirel bir süreçtir. Birey yazma becerisini edinerek dil edinimini tamamlar” (Güzel-Karatay, 2013: 279).

Barın (2004: 22) *Yabancılar Türkçe Öğretiminde İlkeler* adlı bir makalesinde yabancılar Türkçe öğretimi için belirlediği ilkelerden dört temel beceriyi şöyle izah etmiştir: “Dil öğretiminde dört temel beceri olarak adlandırılan dinleme, okuma, konuşma ve yazma eğitimin ilk basamağından itibaren birlikte ele alınmalıdır. Çünkü iletişimin temeli olan dilin kullanımı sırasında bu dört temel beceriye her an ihtiyaç duyulmaktadır. Yabancılar Türkçe öğretimi konusunda yazılacak olan ders kitaplarında bu özelliklere ilk üniteden itibaren ağırlıklı olarak yer verilmesi şarttır”. Bu durumda dört temel beceriye eşit önem vererek yabancılar için Türkçe Öğretimi ders kitapları hazırlanmalıdır. Maalesef yabancılar Türkçe öğretiminde de yazma becerisi ikinci plana atılmıştır. Ders süresinin sınırlı olması, konuşma ve okuma etkinliklerinin daha çok dil öğretiminde yer alması bu becerinin kazandırılmasını ikinci plana atmaktadır. Öğrencilerin bazı yazma etkinliklerini yapacak donanıma sahip olmadıkları gerekçesi ilgili ders öğretmenlerinin ileri sürdüğü nedenlerden sayılabilir (Çakır 2010: 1). Hitit Yabancılar İçin Türkçe 2 yazma becerilerine bakıldığında da durum farksızdır. Yazma etkinlikleri diğer becerilerin etkinliklerine göre oldukça azdır.

Tablo: 1. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 2 Temel Beceri Alanlarının Yüzdelerle Dağılımları

Okuma	Dinleme	Konuşma	Dilbilgisi	Yazma
32,2	14,9	14,5	26,9	11,3

Yabancı Dil Öğretiminde Yazma Eğitimi

Yazmak, gizlerin çözümlenmesidir; yaşamın özünü kavramak için çıkılan yoldur; dünyada bir şeylerin değişmesi için gösterilen çabadır. Yazmak yaşamı keşfetmektir; başka insanların evrenini tanımaya çalışmaktır (Gündüz, 2003: 15). Tanımdan yola çıktığımızda yazma eylemi dünyadaki farklılıkları öğrenmeyi, farklı kültürden insanların yaşayışlarına ortak olmayı sağlar. Bu noktada yabancı dil öğretiminde de yazma becerisi önem kazanır. “Yazma becerisi, uygulamalı olduğu için birey, kazanılmış bilgileri somut bir biçimde gösterebilmektedir. Kişiye dil ile ilgili dönüt vermede, dilin eksikliklerini tespit etmede önemli bir unsurdur”

(Tiryaki 2013: 38). Okuma, dinleme, konuşma, dilbilgisi etkinliklerinin öncesinde, etkinlikler sırasında ve sonrasında yazma etkinlikleri yaptırılarak öğrencilerin hedeflenen kazanımlara ne kadar ulaştığını görebiliriz.

Değerlendirme etkinliği, öğretme-öğrenme sürecinin çok önemli bir parçasıdır. Öğrencilerin beceri ve kazanımlara ulaşım ulaşımadıklarının belirlenmesi için hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin süreç boyunca değerlendirme etkinliğinin içine bulunması gerekir (Göçer, 2010: 300). Öğrenciler tarafından oluşturulan yazma çalışmaları aracılığıyla onların yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi önemli bir konudur. Larsen-Freeman özellikle yazma etkinliklerinin değerlendirilmesinin kolay bir iş olmadığını, öğretmenlerin başarılı olmaları ve yaptıkları hataların farkına varmaları için, geri dönüt vermenin öğretmenlerin en önemli görevleri arasında saymıştır (Larsen-Freeman, 2003: 139). Öğretmen, öğrencilerde gördüğü yazma hatalarını anında tespit etmeli ve düzeltmeyi de anında yapmalıdır. Bunun için de öğrencilerin yazma davranışlarını sürekli gözlemelidir. Düzeltmede geç kalındığında yazma hataları, yazma alışkanlıklarına dönüşür ki alışkanlıkların düzeltilmesi de oldukça zordur. Bütün çabalara rağmen yine de istenilen nitelikte yazı yazamayan öğrenciler olacaktır. Öğretmenin görevi, yazı hatalarını zamanında göstermek ve öğrencilerin düzelmesini sabırla beklemek olmalıdır (Çelenk, 2007: 162).

Yazma becerisi edinmenin ve yazılı anlatımın temel amacı duygu, düşünce ve hayalleri kısaca anlatılmak istenenleri, yazma becerisine ait öğelerle anlaşılır ve etkili bir şekilde anlatmaktır. Öğrenci merkezli eğitim anlayışına göre yenilenen öğretim müfredatları beraberinde yapılandırmacı yaklaşıma uygun olan ve öğrencinin aktif katılımını öğrenme sürecine dahil eden strateji, yöntem ve teknikleri de kullanmayı zorunlu hale getirmiştir (Güzel- Karatay, 2013: 280). Türkçe dersi öğretim programlarında yazma becerisinin geliştirilmesinde kullanılacak teknikler; not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kontrollü yazma, yaratıcı yazma, serbest yazma, eleştirel yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma gibi etkinlikler yer almaktadır (Güneş, 2013: 176-181; MEB, 2006: 69-71).

Dilbilimi alanında yapılan birçok çalışmaya göre Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma becerisini kazandırmanın oldukça problemlili bir alan olduğu belirtilmiştir, bu çalışmalarda öğrencilerin en çok yazma becerisinde sorun yaşadıklarını ortaya koymuştur (Açık, 2008; Kara, 2009; Köse, 2010; aktaran Tok, 2013: 252). “Kimi yabancı dil öğretmenleri, yazmayı sınıf içi öğretim etkinliğinden çok sınıf dışında bir ödev olarak değerlendirmektedirler. Oysa dil öğretiminde sözlü iletişim kadar yazılı iletişimde önemli olmakta ve bu becerinin geliştirilmesine konuşma kadar önem verilmesi gerekmektedir. Sözlü iletişim kurarken yapılan dil yanlışlıkları hoşgörü ile karşılanırken; yazılı iletişim kurarken aynı hoşgörü gösterilmemekte, dili doğru ve düzgün kullanmak önemli olmaktadır.” (Demirel, 2008: 116)

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimini geliştirebilmek için bazı odak noktaları (Tiryaki, 2013: 39) şöyle aktarmıştır:

1. “Yabancı dilde yazma eğitimi verebilmek için hitap edilen hedef kitlenin özellikleri (yaş, ana dili ve kültür yapısı vb.) göz önünde bulundurulmalıdır; çünkü Arabistanlı ile Pakistanlı bir bireyin dil özellikleri farklıdır.
2. Rehberlik eden kişi hedef kitleyi tanımalı ve olumsuz aktarımların önüne geçmelidir.

3. Bireylerin ana dilinin cümle yapısı göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin, İngilizcede söz dizimi özne + eylem + nesne şeklindeyken; Türkçede bu yapı özne + nesne + yüklem şeklindedir.
4. Yabancı dilde yazma eğitimi için sürekli ve planlı çalışmalar yapılmalıdır.
5. Yabancı dilde yazma eğitimi veren kişi yazmanın her aşamasında kişiye rehberlik etmelidir.
6. Yabancı dilde yazma çalışmaları, farklı metin türlerinde çeşitli anlatım yollarından yararlanılarak öğretilir. Anlatım yolları seviyelere göre şu şekildedir: Başlangıç seviyesinde olan bir kişi betimlemelerin ilk aşamasındadır, fikirlerini düzenlemede ve genişletmede eksiklikler bulunur. İleri seviyede bulunanlar, başlangıç seviyesindeki öğrencilerden daha rahat bir biçimde betimlemeyi kullanabilirler. Son olarak, üst seviyedekiler açıklama ve tartışma yollarını da kullanabilirler (Way, Joiner; Seaman, 2000: 172, aktaran Tiryaki, 2013: 39).

Yazma Eğitiminin Aşamaları

Yazma eğitimi bir süreçtir. Uzun metinlerin oluşturulabilmesi; ancak belli aşamalardan sonra gerçekleşebilir. İlk olarak alfabe öğretimi yapılır. Sonra sırasıyla bunları; kelime, cümle, paragraf ve metin öğretimi takip eder. Basitten karmaşığa giden bir yapı söz konudur. Yabancı dilde yazma eğitiminde temel olarak dil yapısına odaklanılırken, dört aşamalı bir süreç takip edilir: Alıştırma, kontrollü yazma, güdümlü yazma ve serbest yazma (Hyland, 2004; aktaran Tiryaki 2013: 40).

Alıştırma/ Tanıtma

Öğrencilere genellikle bir metin üzerinden kelimeler ve belirli dil bilgisi kuralları öğretilir.

Kontrollü Yazma

Kontrollü yazmanın amacı, kelimelerin, cümle yapıları ve ifade kalıplarının Türkçenin kurallarına uygun şekilde yazılmasıdır (Özbay, 2007: 129). Yabancı dilde yazma eğitiminde sırasıyla öncelikle kelime, cümle ve paragraf düzeyinde eğitim verilmelidir. Bu çalışmayla, öğrencilerden yer değiştirme alıştırmalarında olduğu gibi verilen sözcükleri ve cümle yapılarını aynen ya da istenilen değişiklikleri yaparak yazmaları istenebilir. Kontrollü yazma çalışmaları ile öğrencilere amaç dildeki sözcükleri ve yapıları doğru şekilde yazma olanağı verilmektedir (Demirel, 2004:110). Örneğin, öğrencilere verilen metindeki anahtar kelimeleri kullanarak öğrencilerden yeni bir metin oluşturması istenebilir.

Güdümlü Yazma

Güdümlü yazmanın amacı, öğrencilerin bir konu hakkındaki bilgilerini, duygularını ve düşüncelerini etkili bir şekilde anlatma becerilerini geliştirmektir (Özbay, 2007: 130). Bu metotla, öğrencilerin öğrendikleri sözcükleri, cümle yapılarını kontrollü bir şekilde kullanmaları ve anlamlı bir paragraf oluşturmaları istenmektedir. Bunu sağlamak için, öğrenciye dinletilen bir metnin dikte yapılması istenebilir.

Serbest Yazma

Serbest yazma yaklaşımının temel prensibi öğrencilerin mümkün olduğunca çok yazı yazmaya teşvik edilmesini sağlamaktır. Burada nitelikten daha çok nicelik vurgulanmaktadır. Bu yaklaşım, öğrencileri hata yapma endişesi olmaksızın yazı yazmaya karşı cesaretlendirir (Temizkan, 2010: 627).

YÖNTEM

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders kitabı 2 yazma etkinliklerinin, Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin kazandırılmasındaki yeterliliklerini ve eksikliklerini saptamaktır. Amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranacaktır: 1. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2’de yer alan yazma etkinliklerinde hangi yazma yöntemleri kullanılmaktadır? 2. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2’de yer alan yazma etkinliklerinde hangi yazma etkinlikleri kullanılmaktadır?

Çalışmanın Metodu

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi şeklinde yapılmıştır. “Doküman analizi araştırılan olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Eğitimle ilgili araştırmalarda müfredat programları, okul içi ve okul dışı yazışmalar, toplantı tutanakları, ders kitapları, öğrenci kayıtları, öğretmen ve öğrenci el kitapları, ders ve ünite planları vb. dokümanlar kullanılabilir” (Yıldırım- Şimşek 2006: 187). Çalışmamızda, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2’deki yazma etkinlikler incelenmiş ve bu etkinliklerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin Yazma becerisini geliştirmeye katkıları incelenmiştir.

BULGULAR

Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2’ de yer alan üniteler, bu üniteye yer alan etkinlikler, etkinliklerin açıklamaları ve kullanılan yöntemler tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo: 2 Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 2 Orta Düzey (B1) Yazma Etkinlikleri

Ünite Adı	Etkinlik Adı	Açıklama	Yöntem
İş Dünyası (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 6-15)	1.Yorumlayalım 2.Özetleyelim	1. Yazarın son paragrafta anlatmak istediklerini yazmaları istenmiştir. 2.Metni özetleyerek	1.Eleştirel Yazma 2. Özet çıkararak yazma

		yazmaları tekrardan yazmaları istenmiştir.	
Şimdi Spor Zamanı (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 18-27)	1.Özelliklerini anlatalım 2.Bir Maçı Anlatalım	1.Ülkelerine ait en popüler sporun özelliklerini yazmaları istenmiştir. 2.Verilen unsurlara uygun olarak maçın anlatımını yazmaları istenmiştir.	1.Kontrollü Yazma 2.Kontrollü Yazma
Hayaller Gerçek Olsa (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 30-39)	1.İsteklerimizi Sıralayalım 2. Listeyi Uzatalım 3.Sürdürelim 4.Bir Hayal Kuralım	1.Bugünü nasıl geçirmek istediklerini yazmaları istenmiştir. 2.Hayallere ulaşmak için hangi özelliklere sahip olmak gerektiğini yazmaları istenmiştir. 3. Metnin sonunu tamamlamaları istenmiştir. 4. Verilen unsurlardan hareketle hayallerini yazmaları istenmiştir.	1. Kontrollü Yazma 2.Kavram Havuzundan Seçerek Yazma 3.Metin Tamamlama 4.Güdümlü Yazma
Bu Yıl Moda Ne? (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 42-51)	1.Marka Merakımızı Anlatalım 2.Açıklayalım	1. Başlangıcı verilen cümleleri tamamlamaları istenmiştir 2. Verilen atasözlerin açıklamalarını yazmaları istenmiştir.	1. Cümle tamamlama 2.Kontrollü yazma
Eğitim Şart (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 54-62)	1. Lise Hayatımızı Anlatalım 2.Tamamlayalım, Sürdürelim 3.Kişisel Gelişim Planlarımızı Yazalım 4.Seçelim, Açıklayalım	1. Verilen unsurlara uygun olarak lise yıllarını yazmaları istenmiştir. 2.Metinde verilen boşlukları ve metnin son kısmını tamamlamaları istenmiştir. 3. Verilen unsurlara uygun olarak kişisel gelişim planlarını yazmaları istenmiştir.	1.Güdümlü Yazma 2.Metin Tamamlama 3.Güdümlü Yazma

Estetik ve Yaratıcılık (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 66-75)	1.Oyunu Anlatalım	1. Afişi verilen bir filmin özelliklerini yazmaları istenmiştir.	1.Boşluk Doldurma
İcatlar Mucitler (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 78-87)	1.Buluşumuzu Anlatalım	1. İsteddiği bir icadı yazmaları istenmiştir.	1.Yaratıcı Yazma
Tabiat Ana (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 90-95)	1.Fikrimizi Savunalım 2. Sürdürelim 3.Sorunlara Çözüm Bulalım	1. Verilen düşüncelerden hareketle kendi fikirlerini yazmaları istenmiştir. 2. Metni verilen kelimeleri kullanarak tamamlamaları istenmiştir. 3.Verilen unsurları kullanarak yazma istenmiştir.	1.Eleştirel Yazma 2.Metin Tamamlama 3.Güdümlü Yazma
Sinema Dünyası (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 102-112)	1.İşaretleyelim, Anlatalım 2.Bir Film Eleştirisi Yazalım 3.Bir Senaryo Yazalım.	1.Sorulara verdiği cevaplara göre yazmaları istenmiştir. 2.Verilen unsurlardan hareketle yazmaları istenmiştir. 3.Verilen unsurlardan hareketle senaryo yazmaları istenmiştir.	1.Güdümlü Yazma 2.Eleştirel Yazma 3.Yaratıcı Yazma
İster İnan İster İnanma (Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 114-123)	1.Seçelim, Sürdürelim 2. Yeniden Yazalım 3. Sürdürelim	1.Verilen unsurlardan birini seçerek yazmaları istenmiştir. 2. Verilen ifadeleri farklı cümle kalıpları ile yazmaları istenmiştir. 3.Verilen metni tamamlamaları istenmiştir.	1.Kavram Havuzundan Seçerek Yazma 2.Kontrollü Yazma 3. Metin Tamamlama
Bugün Bayram	1.Bayramlarımızı	1.Verilen unsurlardan	1.Güdümlü Yazma

(Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 120-136)	Anlatalım 2.Sıralayalım 3.Açıklayalım 4.Tamamlayalım	hareketle bayramları yazmalar istenmiştir. 2.Verilen unsurların açıklamalarını sırayla yazmaları istenmiştir. 3. Özel günlerin kendi ülkelerinde nasıl kutlandığını yazmaları istenmiştir. 4.Hayalindeki doğum gününü yazmaları istenmiştir.	2.Boşluk Doldurma 3.Güdümlü Yazma 4.Metin Tamamlama
İnsana Dair Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2, s. 138-148)	1.Atasözünü Açıklayalım	1. Verilen bir atasözünün açıklamasını yazmaları istenmiştir.	1. Eleştirel Yazma

Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2 B1 düzeyinde toplam 30 tane yazma çalışması vardır. Bu çalışmalar ünitelerde yer alan metinlere paralel olarak hazırlanmıştır. Etkinlikler sınırlı sayıdadır. Somut bir ölçme değerlendirme yapmaya olanak sağlayan yazma etkinliklerine daha çok yer verilmeliydi. 30 etkinlik sayısı oldukça sınırlıdır. Buna karşın kullanılan yöntem ve etkinlikler çeşitlidir. Tek bir yöntemle bağıllık söz konusu olmamış; güdümlü yazma, kontrollü yazma eleştirel yazma, metin tamamlama, boşluk doldurma, kavram havuzundan seçerek yazma, özet çıkararak yazma ve yaratıcı yazma yöntemleri kullanılmıştır. Bunlar içinde ise güdümlü yazma ön plana çıkmıştır.

Güdümlü yazmanın amacı, öğrencilerin bir konu hakkındaki bilgilerini, duygularını ve düşüncelerini etkili bir şekilde anlatma becerilerini geliştirmektir” (Özbay, 2007: 130). Dolayısıyla B2 seviyesinde güdümlü yazma yöntemine ağırlık verilmesi yerinde bir tercihtir. Bu metot sayesinde, öğrencilerin öğrendikleri sözcükleri, cümle yapılarını kontrollü bir şekilde kullanmaları ve anlamlı bir paragraf oluşturmaları sağlanmış olunur.

Bu kitapta yaratıcı yazma etkinlikleri sınırlıdır. Sinema Dünyası” adlı ünite de öğrencilerden senaryo yazmaları istenerek yaratıcı yazma yönteminden faydalanılmıştır. İşıroğlu (2006) yaratıcı yazmanın ana çizgilerinden birini şöyle tanımlar. Alımlama, gözlemlene, düşünme, sorgulama, yorumlama, eleştirme, yetilerini geliştirme yani yaratıcı yazma eleştirel yazmayı, yorumlayarak yazmayı da kapsar. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabında yaratıcı yazma etkinliklerine daha çok yer verilirse kitap daha işlevsel hale gelecektir. Yaşadığımız çağ sürekli gelişmektedir. Yaratıcı düşünmezsek toplum içinde yaşam sürmek zorlaşır. Başka bir ülkenin kültürü öğrenilirken hele ki o kültürün dili öğrenilirken yaratıcı yazma becerilerine daima ihtiyaç vardır.

Bir dili deyim, atasözleri ve kalıp sözleri tamamlar. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabında her üniteye yer alan deyimlerle ilgili bir yazma etkinliği yoktur. Oysa yazma etkinlikleri deyimlerin ne kadar öğrenildiğinin kavrandığının ölçülmesine olanak sağlar. Kitapta 12. Üniteye “Sürüden ayrılanı kurt kapar.” Atasözünün açıklamasının yapılması istenmiştir. Etkinlik yaratıcılıktan uzak basit düzeyde kalmıştır. Atasözünden hareketle bir hikâyeye yazma etkinliği ile hem o atasözünün anlamının ne kadar anlaşıldığı tespit edilebilir hem de duygu ve düşüncelerin hayallerin yazılması sağlanabilir. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı 2 yazma etkinlikleri öğrencinin daha istekli ve etkili katılımını sağlayabilecek etkinliklerle zenginleştirilmelidir. Bu durum öğrenmeyi daha da kolaylaştıracak ve zevkli hale gelecektir.

SONUÇ

Bu çalışmamızda Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı 2 yazma becerileri incelenmiştir. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı 2’de yer alan yazma etkinliklerinde hangi yazma yöntemleri kullanılmaktadır? Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı 2’de yer alan yazma etkinliklerinde hangi yazma etkinlikleri kullanılmaktadır? 30 adet yazma etkinliklerinde; güdümlü yazma, kontrollü yazma eleştirel yazma, metin tamamlama, boşluk doldurma, kavram havuzundan seçerek yazma, özet çıkararak yazma ve yaratıcı yazma yöntemleri kullanılmıştır. Bunlardan en çok güdümlü yazma tercih edilmiştir. Yaratıcı yazma etkinliklerine çok az yer verilmiştir. Düşünceleri, hayalleri, duyguları yaratıcı bir şekilde aktarabilmek öğrenene dil öğrenirken zevk verecektir. Bizce bu yöntem daha fazla önemsenmelidir. Yaratıcı hikâyeler, sloganlar, üretilmelerine olanak sağlayacak türden etkinlikler tasarlanmalıdır. “Artık eğitimde bilgisayar kullanımı sebebiyle günümüzde sözlü iletişimden çok yazılı iletişime yer verilmektedir. Konuşma becerisi süresince göz ardı edilebilecek bazı hatalar yazma becerisi süresince göz ardı edilemez. Bu yüzden yabancı dil eğitiminde yazma becerisi gelişimi oldukça büyük bir önem taşımaktadır” (Genç 2007:2). Hitit 2 ders kitabında yazma etkinlikleri bu durum gözetilerek seçilmiştir. Yazma konuları günlük hayatından içinden seçilmeye özen gösterilmiştir. “Bugün Bayram” ünitesinde yer alan etkinlik bu dediğimizi destekler niteliktedir. “Anneler Günü, Babalar Günü, Sevgililer Günü, Dünya Kadınlar Günü sizin ülkenizde nasıl kutlanır, özel günlerde insanların sizin için neler yapmasından hoşlanırsınız?” bu konudaki duyguların açıklanması istenmiştir. Sonuç olarak Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı 2 yazma becerileri çeşitli konu, etkinlik ve yöntemler içermektedir. Ancak günümüzde eğitim, bilim, sinema, doğa, iş dünyası, moda sürekli gelişmektedir. Bu gelişim beraberinde büyük değişimler getirir. Bu nedenle, Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı 2 gelişme ve değişimleri yakalayabilecek metinler ve bu metinlere uygun yazma etkinlikleri ile zenginleştirilmelidir.

KAYNAKÇA

- AKYOL, H. (2006) Türkçe Öğretim Yöntemleri, Kök Yayıncılık: Ankara.
- BARIN, E. (2004) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde İlkeler”, Türkiyat Araştırmaları Sayı 1 s.22.
- ÇAKIR, İ. (2010) “Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?”, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 28(1), 165-176.
- ÇELENK, S. (2007) İlkokuma Yazma Programı ve Öğretimi, Maya Akademi Yayıncılık: Ankara.
- DEMİREL, Ö. (2004) Yabancı Dil Öğretimi, MEB Yayınları: Ankara.
- DEMİREL, Ö. (2008) Yabancı Dil Öğretimi, Pegem Akademi: Ankara.
- GÖÇER, A. (2010) “Öğrencilerin Yazılı Anlatım Çalışmalarının Türkçe Öğretmenlerince Değerlendirilmesi Üzerine”, V. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri, s. 298-312. Bilkent Üniversitesi yayınları: Ankara.
- GENÇ, B. (2007) “Olusturmacı Yaklaşım Dayalı Yabancı Dil Öğretim Sınıflarında Yazma Becerisi Etkinliklerinin Öğrenci Başarısına Etkisi”, Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2, s. 1-11.
- GÜNDÜZ, S. (2003) Öykü ve Roman Yazma Sanatı, Toroslu Yayınları: İstanbul.
- GÜNEŞ, F. (2013) Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller, Pegem Akademi, Ankara.
- GÜZEL, A. & Karatay, H. (2013) Türkçe Öğretimi El Kitabı, Pegem Akademi, Ankara.
- HALİS, İ. (2002) Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Nobel Yayınları, Ankara.
- İŞPİROĞLU, Z. (2006) Yaratıcı Yazma, Morpa Kültür Yayınları: İstanbul.
- KALAYCI, N. & TEMUR T. (2005) “Dinleme”, Eğitime Bakış Sayı2 s. 55-56.
- KARABABA, Z. C. (2009) “Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan Sorunlar”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, s. 265-277

MEB (2006) İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Klavuzu (6,7,8. Sınıflar), MEB yayınları: Ankara.

LARSEN-FREEMAN, D. (2003) Teaching Language: From Grammar to Grammaring, Thomson-Heinle: Canada.

ÖZ, F. (2006) Uygulamalı Türkçe Öğretimi, Anı Yayıncılık: Ankara.

ÖZBAY, M. (2007) Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II, Öncü Kitap, Ankara.

ÖZBAY, M. (2013) Anlama Teknikleri: II Dinleme Eğitimi, Öncü Kitap, Ankara.

TİRYAKİ, E. (2013) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi”, Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1(1), 38-44.

TEMİZKAN, M. (2010) “Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi”, Türklük Bilimi Araştırmaları, XXVII, s.621-643.

TOK, M. (2013) “Yabancılarla Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Yazma Çalışmalarının Değerlendirilmesi”, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2013 Kış (6/1).

YILDIRIM, A & ŞİMŞEK, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayınevi: Ankara.